

KATENDRECHT – WILHELMINAPIER

Wijkidentiteit(en)

KATENDRECHT – WILHELMINAPIER

Wijkidentiteit(en)

In samenwerking met
Wijkraad Katendrecht – Wilhelminapier

Rotterdam, december 2022

INTRODUCTIE

Voor u ligt een rapportage over de identiteit(en) van de Rotterdamse wijk Katendrecht – Wilhelminapier. Het doel hiervan is de ondersteuning van de nieuwe wijkraad in het opstellen van het Wijkakkoord, onderdeel van het nieuwe bestuursmodel ‘Wijk aan Zet’. Een wezenlijk element hiervan is het in kaart brengen van een ‘beeld van de wijk’, op basis waarvan concrete opgaven geformuleerd kunnen worden. Omwille van de ondersteuning van het gesprek hierover – en om een collectieve uitgangspositie te creëren – zijn Veldacademie en Stichting Wijkcollectie gevraagd dit beeld in de vorm van de ‘identiteit van de wijk’ in kaart te brengen. Het vertrekpunt hiervoor is de beleving van bewoners, ondernemers en andere wijkgebruikers. Welke aspecten dragen vanuit hun perspectief bij aan de identiteit van de wijk?

Identiteit(en) van de wijk

In dit onderzoek naar de identiteit van de wijk is het uitgangspunt niet een enkelvoudige identiteit, maar meerdere identiteiten. De meeste wijkraden hebben in formele zin meerdere wijken onder hun hoede. ‘De wijk’ is daarom binnen elke wijkraad een begrip met uiteenlopende betekenis en invulling. Tegelijkertijd kan één wijk in de beleving van wijkgebruikers ook meerdere identiteiten hebben. Om al deze identiteiten een plek te geven in dit onderzoek – van een eenduidig beeld over de wijk tot uiteenlopende beelden – wordt de term ‘identiteit(en)’ gebruikt.

Onderzoeksmethode

Voor dit doeleinde is een onderzoeksmethode ontwikkeld aan de hand waarvan informatie, verhalen en beelden over de identiteit(en) van Katendrecht – Wilhelminapier zijn verzameld. Deze methode gaat uit van verschillende invalshoeken en stemmen, geïnspireerd op de gelaagdheid van het concept identiteit.

Als startpunt zijn bestaande gemeentelijke profielen over de wijk geraadpleegd. Vervolgens is de beleving van wijkgebruikers over de wijk opgevraagd via een digitale vragenlijst die werd verspreid via Mijn Rotterdam. Aansluitend vond een workshop met de wijkraad plaats.

Door de opbrengsten uit deze invalshoeken met elkaar in verbinding te brengen, ontstaat er een gelaagd beeld: de identiteit(en) van de wijk. De rode draad die daarin zichtbaar wordt is door Veldacademie weergegeven in een wijkanalyse. In lijn daarmee heeft Stichting Wijkcollectie zes verhalen in beeld gebracht, aangedragen door wijkgebruikers.

Gedeelde beleving als identiteit

Deze selectie van verhalen is klein ten opzichte van het eindeloos aantal verhalen dat Katendrecht – Wilhelminapier kent. Toch zijn deze verhalen exemplarisch voor de identiteit(en) van de wijk, juist omdat zij – met de nuances en grijstinten inbegrepen – door wijkgebruikers zijn ingebracht. De identiteit van de wijk is te vinden in de gedeelde beleving van haar gebruikers.

B
21

B
21

Brouwerij
- Uitspanning

INHOUDSOPGAVE

1	BEELD VAN DE WIJK	11
	Beeld van de wijk	12
	Over het onderzoek	18
2	VERHALEN	21
01.	Platform Katendrecht	22
02.	Peter van Arkel	26
03.	Kaapse Kringen	28
04.	Gezellig bij Norge	32
05.	David Zee	34
06.	Verhalenhuis Belvédère	38
3	VERHALENWANDELING	42
	COLOFON	46

BEELD VAN DE WIJK KATENDRECHT – WILHELMINAPIER

BEELD VAN DE WIJK

Zonder Katendrecht, geen Rotterdam. Dit schiereiland dat van oudsher een dorp was, wordt door bewoners gezien als een echte “oerwijk”. “Hier liggen de verhalen.” Rotterdam kent in de beleving van Rotterdammers meer oerwijken, maar toch is de ziel van Katendrecht niet vergelijkbaar. Kenmerkend zijn niet alleen het scheepvaartverleden en omringende water. Ook het sterke sociale netwerk tussen bewoners en de oude bewoners die er hun hele leven lang blijven wonen, kleuren de wijk. De “Hoerenloper” (Rijnhavenbrug) vormt de fysieke verbinding tussen de Wilhelminapier en Katendrecht, waarlangs ook de gentrificatie haar aantrede deed. Het is maar een fractie van de historie die Katendrecht-Wilhelminapier bij zich draagt. Tegenwoordig lijkt de focus in de wijk echter niet zozeer op de gedeelde geschiedenis, maar op de toekomst te liggen. De stad ontwikkelt zich en Katendrecht-Wilhelminapier draagt haar steentje bij. Aan de lopende band wordt er gebouwd in de wijk. Hierdoor verandert de wijk in onnavolgbaar tempo. Wat is de “ziel” van Katendrecht-Wilhelminapier, te midden van al deze veranderingen? En wat is niet alleen goed voor de stad, maar ook voor de wijk?

De eigenheid overspoeld

Voor sommige bewoners voelt deze grootstedelijke wijk nog steeds aan als een dorp in de stad. Maar de doorlopende bouwontwikkelingen – met veel hoogbouw – steken hier sterk tegen af. Grootchalige en dure nieuwbouwprojecten van Amerikaanse proporties, gevolgd door duizenden nieuwe bewoners die vanaf hun torenhoge balkons meer van Delft en Den Haag zien dan van de wijk onder hen, is onderdeel van het nieuwe Katendrecht-Wilhelminapier geworden. De snelheid, grootsheid, onnavolgbaarheid en langdurigheid van de vele bouwprojecten, waar huidige bewoners dagelijks doorheen manoeuvreren, is van grote invloed op de gewaardeerde “eigenheid” van de wijk.

De identiteit van de wijk, met al haar geschiedenis, is juist de reden waarvoor velen graag naar de wijk komen. Maar “het hart van Zuid” werd “zonder ons en over ons” tot binnenstad gedompeld, waardoor er geen grens meer lijkt te zijn aan wat er op Katendrecht-Wilhelminapier mogelijk moet zijn. Waar is de menselijke maat gebleven? Voor de Rotterdammers van de toekomst zijn er vele nieuwe woningen nodig, dat erkennen ook Kapenezen en bewoners van de Pier. Toch blijft de vraag: waar moeten de jeugd en ouderen van Katendrecht-Wilhelminapier straks gaan wonen, als wonen aan het water steeds meer voorbestemd lijkt te zijn geworden voor “de rijken der aarde”?

“Een wijk met een kwetsbare Ziel.”

Bewoner via online vragenlijst

“Het is als een dorp in de grote stad. Ik vind het prettig dat voor onze kinderen alles in de buurt zit.”

Bewoner via online vragenlijst

VRAGENLIJST WIJKGEBRUIKERS

Om zoveel mogelijk perspectieven te krijgen op de wijkidentiteit(en), is een vragenlijst uitgezet via digitaal participatieplatform Mijn Rotterdam. In de vragenlijst konden bewoners en wijkgebruikers allereerst een beschrijving van de wijk achterlaten. Daarin lieten ze vaak al duidelijk merken hoe zij hun wijk beleven en waarderen. Is het er prettig wonen? Wat zijn kwaliteiten in de wijk of juist pijnpunten? Hoe is de sfeer en het contact met medebewoners? Hoe is de openbare ruimte? Wat maakt hun wijk

speciaal? Daarnaast had de vragenlijst als doel om van een brede groep bewoners te weten te komen welke plekken, personen en activiteiten volgens hen de wijk karakter geven. Bewoners hebben daarbij op een kaart aangegeven waar in de wijk deze personen, plekken en activiteiten te vinden zijn en hoe onze wijkreporters deze konden bereiken. In Katendrecht – Wilhelminapier hebben in totaal 139 bewoners de vragenlijst ingevuld en zo hun bijdrage geleverd aan de wijkbeschrijving in deze rapportage.

Teloorgang aan eigen succes

Katendrecht-Wilhelminapier is op dit moment een thuis voor allerlei bewonersgroepen, die van elkaar verschillen op sociaal, cultureel en economisch vlak. Deze diversiteit kan voor schuring zorgen, maar zorgt ook voor levendigheid in de wijk. Dat komt terug in het cultuur- en horeca aanbod dat bij velen in Rotterdam bekend is. Op het Deliplein komt dit aanbod samen. Veel bewoners bezoeken deze restaurants graag. Ondernemers zijn over het algemeen sterk georganiseerd en betrokken met de wijk. Wanneer zij zich verenigen, komen er succesvolle initiatieven uit hun handen, zoals bijvoorbeeld de Nacht van de Kaap, dat zo groot werd, dat de organisatie het om financiële redenen uit handen moest geven. Teloorgang aan het eigen succes is een thema dat centraal staat in de wijk.

“Dynamische wijk met een mix van afkomst en inkomens op een prachtige plek in de stad.”

Bewoner via online vragenlijst

“Spannend en afwisselend. Diverse sociale ‘klassen’. Kleinschalig en metropool. Weinig groen.”

Bewoner via online vragenlijst

Hart op de tong en vol initiatief

Kapenezen en bewoners van de Pier nemen op deze momenten het heft in eigen handen. In reactie op de ontstane populariteit en grootschaligheid van de Nacht van de Kaap organiseerden bewoners de Dag van de Kaap, dat het evenement weer terugbrengt bij bewoners. Bewoners kwamen ook in actie toen een pilot van de gemeente voor de ontwikkeling van een markt op niks uitliep. Het ontwikkelen van natuurlijke ontmoetingsplekken is zeer waardevol voor de wijk, aangezien er maar weinig plekken met deze functie zijn. Bewoners zijn zich daar bewust van en wanneer het de gemeente niet lukt, zetten zij zich hier voor in. “Iedereen doet het dan samen.” Ook is een deel van de bewoners uitgesproken en deelt zij hun mening met wie het horen wil. De grootste punten van zorg zijn de segregatie in de wijk en de gevolgen van de bouwontwikkelingen.

“Een fijne woonwijk die door evenementen, verdwijnen van groen en steeds meer hoogbouw ten onder dreigt te gaan aan het succes van Katendrecht.”

Bewoner via online vragenlijst

Overzicht waardevolle plekken benoemd door bewoners

“Wat gezien werd als probleemwijk is in de afgelopen 25 jaar uitgegroeid als the place to be.”

Bewoner via online vragenlijst

Verbinding en segregatie

Het bestaande sociale netwerk is de kracht van Katendrecht. “Mensen kennen elkaar en doen dingen voor elkaar.” Dit zorgt ervoor dat bewoners zich prettig en veilig kunnen voelen in de wijk en er het liefst niet meer vertrekken. Deze wens is een verbindende factor tussen bewoners van zowel Katendrecht als de Wilhelminapier. “We willen wel allemaal dezelfde dingen: een veilige plek, rust, gezelligheid en dat mensen elkaar blijven kennen.” Dat laatste gaat niet (meer) vanzelf. Door de komst van veel nieuwe bewoners, zijn er veel nieuwe gezichten in de wijk gekomen, die elkaar onderling ook nog niet kennen. Er is niet veel contact tussen oude en nieuwe bewoners. Dit komt enerzijds omdat mensen niet meer bij elkaar in de straat wonen. In de ogen van huidige bewoners is er een andere dynamiek met en tussen bewoners die in hoge woontorens wonen. Zij kunnen zich gemakkelijk terugtrekken in hun eigen leefwereld en hebben daardoor vaak minder “gevoel met de grond”. Betrokkenheid is echter wel iets wat kan groeien. “Nieuwe” bewoners die zo’n 15 jaar geleden in de wijk zijn komen wonen, zijn ook binding gaan voelen met de wijk. Zij hebben de tijd gehad om de bewoners van het eerste uur te leren kennen en vice versa. Ook zijn er organisaties in de wijk, zoals de Kaapse Kringen, die zich bewust inzetten om de brug te slaan tussen oude en nieuwe bewoners.

Behoeftte aan ontmoetingsplekken

Het fysieke karakter van de wijk met rondom kades en her en der een stukje groen kan ook positief aan de ontmoeting bijdragen: veel bewoners waarderen het Buizenpark en komen er graag. Ook het lopen over de kade bij de SS Rotterdam is een wandeling die allerlei bewoners graag maken. Aan het stromende water en met een blik op het weidse uitzicht vinden bewoners rust, middenin de drukte van de stad. De waardering voor het water is een verbindende factor tussen veel bewoners. Dat geldt ook voor de wens voor meer groen in de wijk. Daarnaast worden “gewone” winkels, waar je elkaar tegen kunt komen, sterk gemist in de wijk.

“Hier komt alles bij elkaar: uitzicht op Maas en Hotel NY, groen, oude bedrijvigheid, historie (oude veerhaven).”

Bewoner via online vragenlijst over het Buizenpark

“Mooi schip met een rijke historie en een publiekstrekker. Ook de kades staan er goed bij.”

Bewoner via online vragenlijst over kade SS Rotterdam

De schaduwkant van de nieuw- en hoogbouw

Voor de één is het wonen in hoogbouw een langgekoesterde wens, voor de ander een tweede keus, maar een manier om toch in de wijk te blijven wonen. Ondanks het feit dat duizenden mensen hun bestemming vinden in de nieuwe torens op Katendrecht-Wilhelminapier, is er geen grotere zorg onder huidige bewoners dan die over de bouwprojecten in de wijk. Deze zorg is gestoeld op waardering voor de wijk. De geschiedenis van de wijk is kostbaar en hoewel het een wezenlijk onderdeel van de identiteit van Rotterdam vormt, is het ook kwetsbaar.

Met uitzonderingen daargelaten zijn bewoners niet principieel tegen nieuwbouw in de wijk. De zorgen hangen in plaats daarvan samen met de snelheid waarmee het ene na het andere bouwproject gestart wordt en de lange duur en veelvuldigheid ervan. Ook voelen veel bewoners zich niet goed geïnformeerd over de ontwikkelingen voor hun deur, waardoor zij zich overspoeld voelen. Op de Wilhelminapier speelt ook de overlast van de cruiseschepen aan de Holland Amerikakade.

“Mooie wijk tussen de kades, jammer van de vele hoogbouw en straks de hoge bevolkingsdichtheid. Wel meer behoefte aan groen.”

Bewoner via online vragenlijst

“Een wijk volop in ontwikkeling waar de authenticiteit in het gevaar komt door nieuwbouw.”

Bewoner via online vragenlijst

“Voormalig havengebied met veel onderhuidse problemen. Uitwerking: Ontwikkeling van Wilhelminapier stopt door aanwezigheid cruisterminal en daarmee cruiseschepen aan Holland Amerikakade. Contrast tussen deze kade en Antoine Platekade (zijde Rijnhaven) enorm. Contrast zal door ontwikkeling Rijnhaven alleen maar groter worden. Oplossing: cruisterminal verplaatsen naar haven en kade ontwikkelen conform Rivieroeverprogramma.”

Bewoner via online vragenlijst over Cruisterminal

Het is al druk in de wijk, mede door de beperkte toegankelijkheid tot het langgerekte schiereiland, maar dat wordt alleen maar meer zodra alle nieuwe woningen bewoond zijn. Bewoners maken zich zorgen om de drukte en het verkeer en begrijpen de gemaakte keuzes daarover ook niet goed, om dat deze in hun beleving zonder hen gemaakt worden. Dit onbegrip resulteert erin dat bewoners zich niet herkennen in de grootschaligheid van de bouwprojecten. In hun ogen zijn de grote woontorens in hun wijk een Amerikaans fenomeen, wat ver af ligt van de ziel en geschiedenis van de wijk zoals zij die ervaren. Het belang van het verstevigen van het middensegment – zowel op sociaal als economisch niveau – wordt hierdoor steeds belangrijker.

“De wijk is een bruisende omgeving met veel activiteiten en voorzieningen. Helaas wordt er bij uitbreidingen geen rekening gehouden met de infrastructuur. Denk hierbij voldoende parkeergelegenheid niet alleen voor bewoners maar ook voor ondernemers.”

Bewoner via online vragenlijst

“... Leefbaarheid door verdere verdichting Wilhelminapier staat onder druk (geluidsoverlast, luchtvervuiling, verkeersproblemen vooral bij Wilhelminaplein). Oplossing: matig bouwprogramma.”

Bewoner via online vragenlijst

Nieuwbouw in de wijk

Waar is het midden?

Het antwoord op de zorgen en de uitersten in de wijk die steeds groter worden, ligt in het sleutelwoord balans. Het terugbrengen van de balans in het samenleven én ontwikkelen van de wijk is makkelijker gezegd dan gedaan. Sociale woningbouw is sterk teruggedrongen ten opzichte van het duurdere segment dat de overhand heeft gekregen. Er vindt niet veel mening plaats tussen bewoners van verschillende inkomensgroepen, doordat de nieuwbouw voor veel mensen te duur is. De rust is verminderd in de wijk die zo actief in ontwikkeling is en ontmoetingsplekken waar iedereen zich welkom voelt zijn schaars. Het midden lijkt tot dusver nog ver te zoeken.

“... Rijnhavenbrug verbindt wijkdelen, maar heeft geleid tot extreme gentrification en exclusie op Katendrecht. Oplossing: ligt niet direct voor handen omdat er geen ruimte meer lijkt te zijn voor sociale woningbouw.”

Bewoner via online vragenlijst

“Gemêleerd met ontbreken van middengroep.”

Bewoner via online vragenlijst

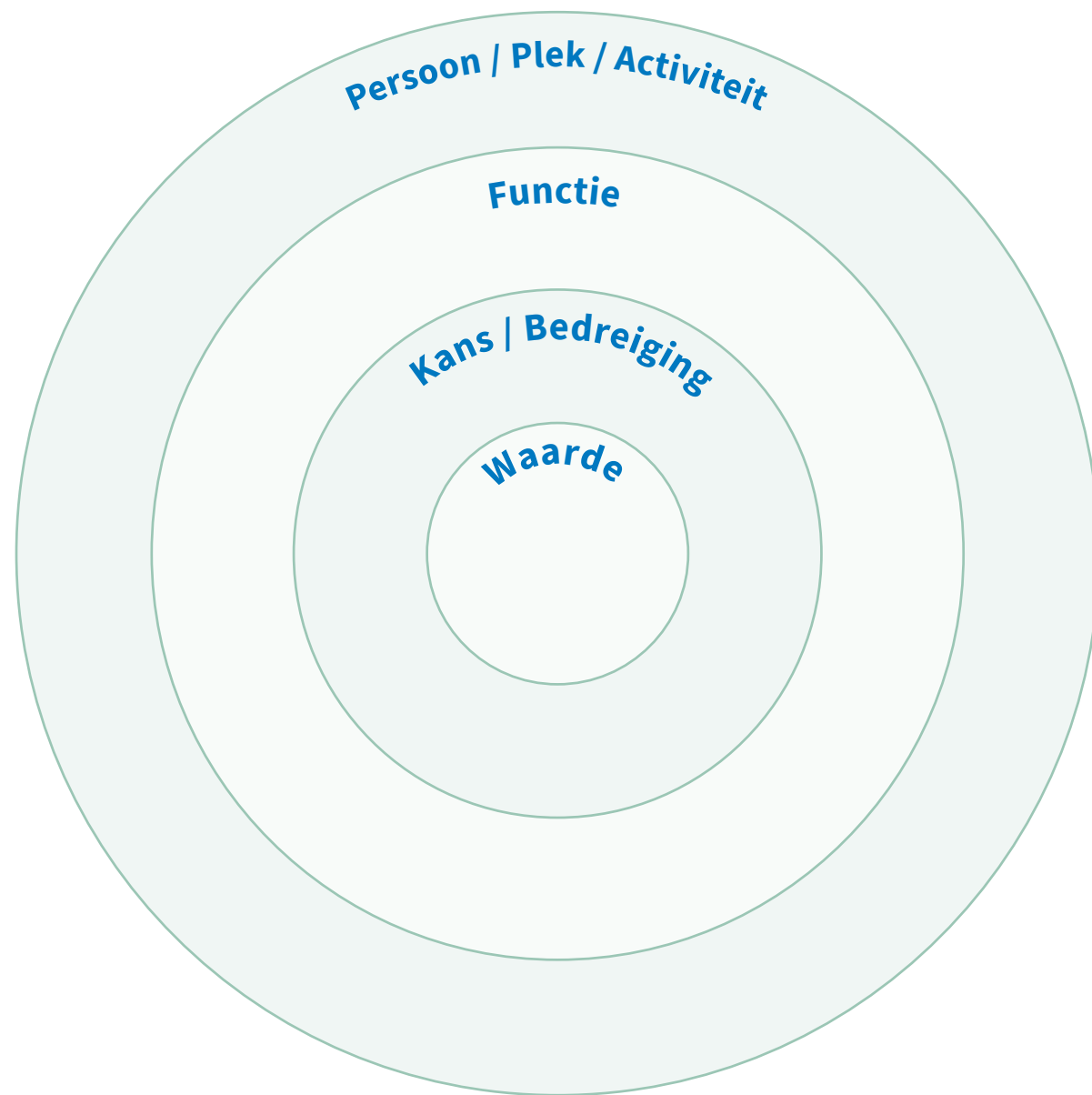
“Steeds duurder en drukker.”

Bewoner via online vragenlijst

De behoefte van de wijk voorop

Het lijkt niet mogelijk het tij zomaar te keren. Wat wellicht wel zou kunnen – en waar bewoners op hopen – is dat de voet iets wordt gelicht van het gaspedaal, wat betreft de snelheid en omvang waarmee er gebouwd wordt. “Kan het een tandje minder?” is een breed gedragen vraag aan het adres van de Gemeente Rotterdam. Op de Wilhelminapier is het Landverhuizersplein een kenmerkende plek, mede door de ‘hub’ met watertaxi’s die een reparatie afwachten. De wijk als geheel heeft ook behoefte om op adem te komen. Tegelijkertijd maakt zij zich graag gereed voor een samenhangende toekomst, waarbij de ziel van Katendrecht behouden blijft en nieuwe bewoners ook onderdeel worden van de identiteit van Katendrecht-Wilhelminapier. Daarbij is de behoefte vanuit de wijk net zo belangrijk als de behoefte van de stad.

OVER HET ONDERZOEK

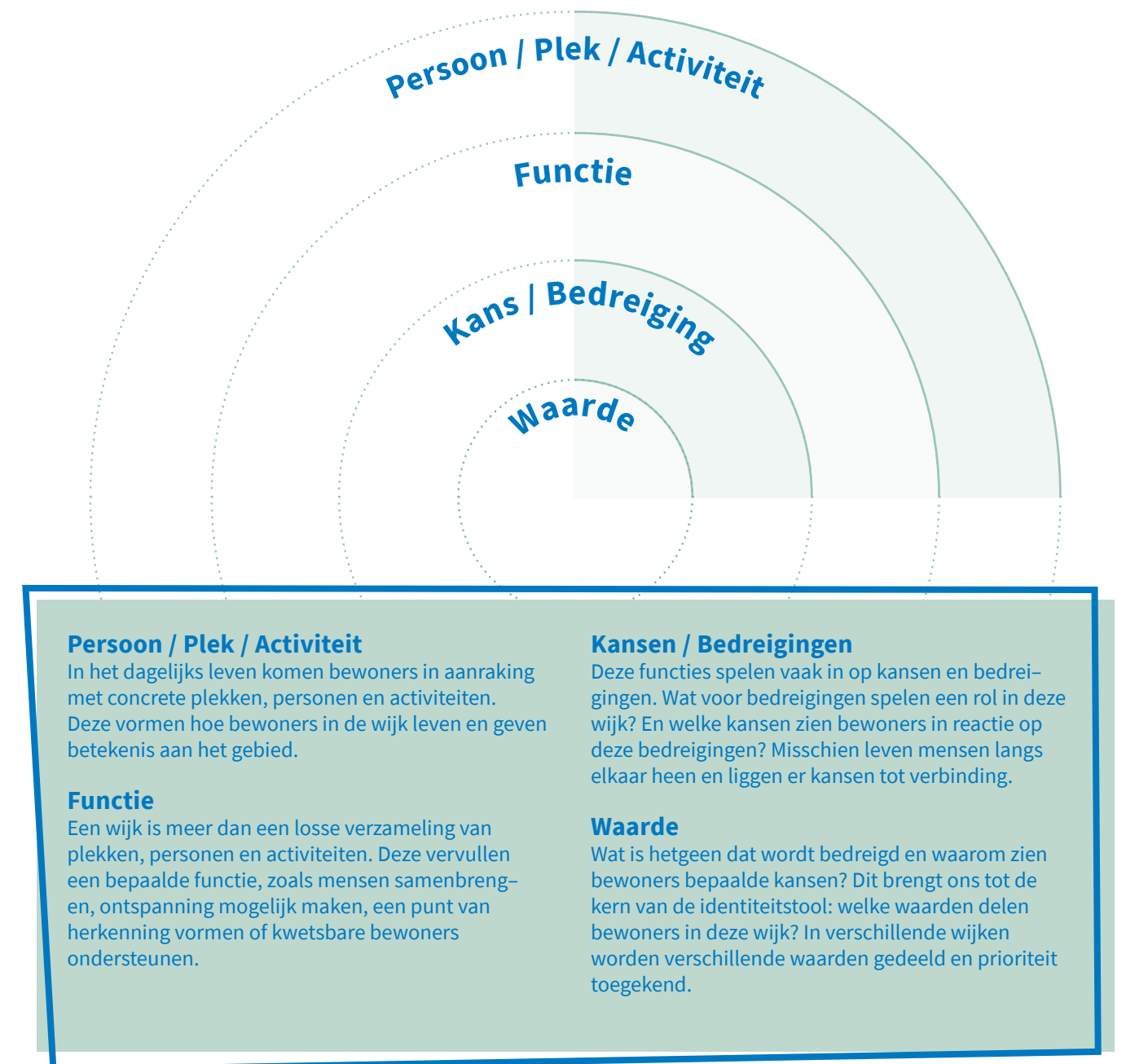

Methodiek

Om de identiteit(en) van de wijk in kaart te brengen is gebruik gemaakt van een gesprekstoel. Aan de hand van deze cirkelvormige tool, wordt het complexe begrip identiteit 'afgepeld' in vier lagen. Van concrete plekken, personen en activiteiten in de buitenste laag, tot de meer abstracte kern van de cirkel met gedeelde waarden. De beleving van bewoners vormt hierbij het startpunt.

De ingevulde tool is een snapshot van de wijkidentiteit(en) op dit moment door de ogen van bewoners. Dit beeld is per definitie onvolledig en in ontwikkeling; het is nooit af. Toch geeft het inzicht in identiteit(en) van een gebied. Wat vinden bewoners belangrijk en waarom? En hoe zien we dit terug in de wijk?

De cirkel kan op verschillende manieren gelezen worden. Zowel van buiten naar binnen als andersom. Plekken, personen en activiteiten zijn enerzijds een weerspiegeling van de onderliggende lagen. Ze worden gevormd door gedeelde waarden, kansen en bedreigingen van een wijk. Anderzijds zijn deze plekken, personen en activiteiten van invloed op de onderliggende lagen. Ze beïnvloeden hoe men in de wijk samenleeft en wat men belangrijk vindt. Deze relaties zijn niet altijd lineair; tussen de verschillende aspecten in de cirkel bestaan ook kruisverbindingen. Al deze verbindingen samen geven inzicht in de complexiteit van de identiteit(en) van de wijk.

Persoon / Plek / Activiteit

In het dagelijks leven komen bewoners in aanraking met concrete plekken, personen en activiteiten. Deze vormen hoe bewoners in de wijk leven en geven betekenis aan het gebied.

Functie

Een wijk is meer dan een losse verzameling van plekken, personen en activiteiten. Deze vervullen een bepaalde functie, zoals mensen samenbrengen, ontspanning mogelijk maken, een punt van herkenning vormen of kwetsbare bewoners ondersteunen.

Kansen / Bedreigingen

Deze functies spelen vaak in op kansen en bedreigingen. Wat voor bedreigingen spelen een rol in deze wijk? En welke kansen zien bewoners in reactie op deze bedreigingen? Misschien leven mensen langs elkaar heen en liggen er kansen tot verbinding.

Waarde

Wat is hetgeen dat wordt bedreigd en waarom zien bewoners bepaalde kansen? Dit brengt ons tot de kern van de identiteitstoel: welke waarden delen bewoners in deze wijk? In verschillende wijken worden verschillende waarden gedeeld en prioriteit toegekend.

VERHALEN KATENDRECHT – WILHELMINAPIER

Lorenzo is een geboren en getogen 'Kapenees'. In de tijd dat hij opgroeide in zijn wijk Katendrecht was sociale controle en cohesie heel normaal. "Als mijn moeder aan het werk was kon ik tijdens de schoolpauze bij onze Nederlandse of Chinese burens terecht", vertelt Lorenzo. "De Nederlandse burens namen mij overal mee naar toe. Ik werd gedragen door de wijk".

Platform Katendrecht

PLATFORM KATENDRECHT BRENGT SOCIALE COHESIE TERUG IN DE WIJK

Een multiculturele volkswijk als Katendrecht volbouwen met dure woningen werkt niet, zegt Lorenzo Elstak. Want rijke en arme bewoners mengen niet automatisch. Maar daar kun je wel voor zorgen.

Moeders van de wijk

Lorenzo is een geboren en getogen ‘Kapenees’. In de tijd dat hij opgroeide in zijn wijk Katendrecht was sociale controle en cohesie heel normaal. “Als mijn moeder aan het werk was kon ik tijdens de schoolpauze bij onze Nederlandse of Chinese burens terecht”, vertelt Lorenzo. “De Nederlandse burens namen mij overal mee naar toe. Ik werd gedragen door de wijk”. Katendrecht bruiste en er waren veel activiteiten in de wijk. “Er waren allerlei vrijwilligers die gezien werden als de moeders van de buurt. Je kon geen kattenkwaad uithalen, want je werd meteen gesnapt en gecorrigeerd.”

Dorpsgevoel verdwijnt

Inmiddels heeft Lorenzo een huis gekocht in IJsselmonde, want kopen op Katendrecht is te duur. “Jonge mensen die een binding hebben met de wijk moeten hier ook iets kunnen kopen. Dan blijft de wijk zoals die is.” Hij zou graag het gevoel van een dorpsstadswijk met een rauw randje terug willen laten komen op Katendrecht. “Er wordt hier abnormaal veel gebouwd, dus komen er allerlei nieuwe mensen in de wijk wonen. Er kan veel meer verbinding komen tussen oude en nieuwe bewoners. Het gebeurt nog net te weinig en dat vind ik jammer.”

Afspiegeling van Rotterdam

Er komt steeds meer kapitaal naar de wijk: welvarende en hoogopgeleide mensen met veel kennis die vaak bij grote bedrijven werken. Daarnaast wonen er mensen met een kleine beurs die met hun levenservaring en talenten bijdragen aan de wijk. “We kunnen veel van elkaar leren, maar het contact ontbreekt. Er zouden daarom meer sociale projecten in de wijk moeten komen waardoor mensen met elkaar in gesprek gaan om te kijken waar vraag naar is.”

Platform Katendrecht

Om dit voor elkaar te krijgen richtte Lorenzo met andere wijkgenoten Platform Katendrecht op. Het doel is om projecten te ontwikkelen die fungeren als brugfunctie tussen oude en nieuwe bewoners om zo de wijk mooier, beter en leefbaarder te maken voor iedereen. Kortom: om de stadsvernieuwing op Katendrecht te laten slagen. “Ons pand is een plek waar alle verschillende buurtbewoners elkaar vinden om samen mooie dingen te creëren. Het is een plek voor iedereen, al is het maar om gezellig even een bakje koffie te drinken. Daarna gaan de mensen met elkaar naar buiten om anderen te ondersteunen en te verbinden met de wijk.”

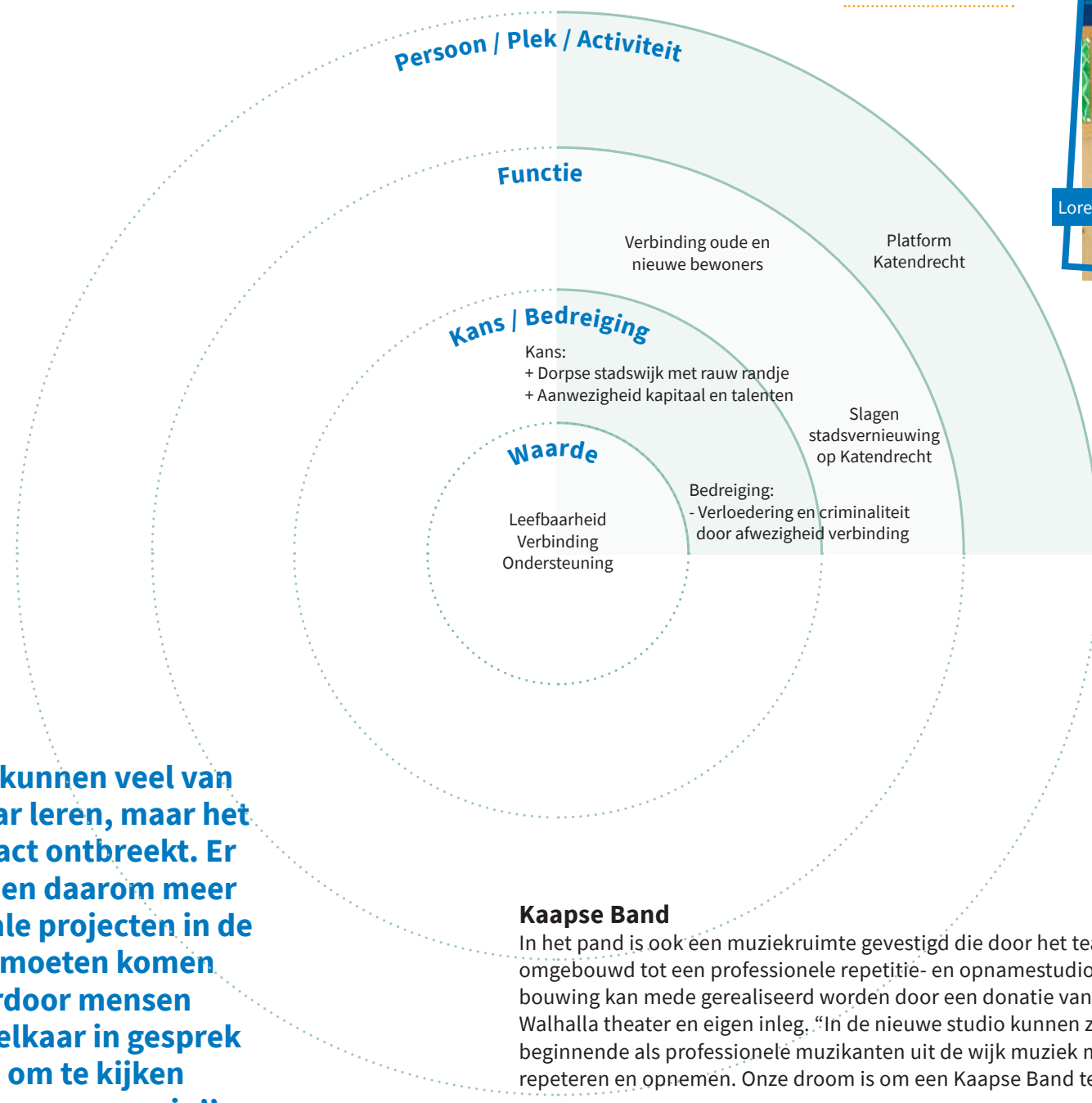
Daarvoor moet je elkaar ondersteunen waar kan, zegt Lorenzo. “Dat moet je blijven aanmoedigen. We zijn allemaal ‘Kapenezen’ en samen kunnen we dit met elkaar!”

Lorenzo

01

“We kunnen veel van elkaar leren, maar het contact ontbreekt. Er zouden daarom meer sociale projecten in de wijk moeten komen waardoor mensen met elkaar in gesprek gaan om te kijken waar vraag naar is.”

Kaapse Band

In het pand is ook een muziekrimte gevestigd die door het team wordt omgebouwd tot een professionele repetitie- en opnamestudio. De verbouwing kan mede gerealiseerd worden door een donatie vanuit Theater Walhalla theater en eigen inleg. “In de nieuwe studio kunnen zowel beginnende als professionele muzikanten uit de wijk muziek maken, repeteren en opnemen. Onze droom is om een Kaapse Band te realiseren.”

Samen sterk voor een leuke wijk

Lorenzo vindt Katendrecht een heerlijke wijk. Je woont aan het water en er zijn veel leuke restaurantjes, cafés en winkels. Maar als er geen verbinding is, dan gaat de buurt achteruit. “Als mensen elkaar niet kennen en ondersteunen, zitten criminaliteit en verloedering in een klein hoekje. Dan trekken mensen weg en daalt de waarde van je huis. Dus iedereen heeft er belang bij dat de wijk leuk blijft.” Daarvoor moet je elkaar ondersteunen waar kan, zegt Lorenzo. “Dat moet je blijven aanmoedigen. We zijn allemaal ‘Kapenezen’ en samen kunnen we dit met elkaar!”

OP DE KOP VAN ZUID STAAT HET WATER CENTRAAL

Op De Kop van Zuid, het havengebied aan de zuidkant van de Erasmusbrug, vind je mensen uit alle windstreken. Omdat de kosmopolitische buurt omringd is door water, trekken de kades, woontorens en pakhuizen veel toeristen. Bewoner Peter van Arkel geeft een rondleiding door zijn wijk.

De woelige baren

“We wonen hier met zo’n drieduizend mensen in één van de duurste buurten van Nederland”, vertelt Peter. De Maas en binnenhavens zijn sfeerbepalend op de Kop van Zuid. Op en om het water is altijd iets te zien. “De Maas is een continu spektakel, met allerlei schepen die langskomen en van alles wat er op het water gebeurt. Dat maakt het hier zo leuk.”

Actieve VvE

Peter is medebewoner van de woontoren New Orleans en voorzitter van de Vereniging van Eigenaren. Om de kwaliteit van het gebouw op niveau te houden, is het bestuur zeer actief. “We hebben de afgelopen jaren gezorgd dat het zwembad en de gym werden opgeknapt. De sauna is opnieuw ingericht, er is geveerd, de garage is aangepakt en we hebben een daktuin. Het is best luxe waar wij wonen, dus wij zitten er achteraan dat er daadwerkelijk iets wordt gedaan in het gebouw. En dat het netjes blijft.”

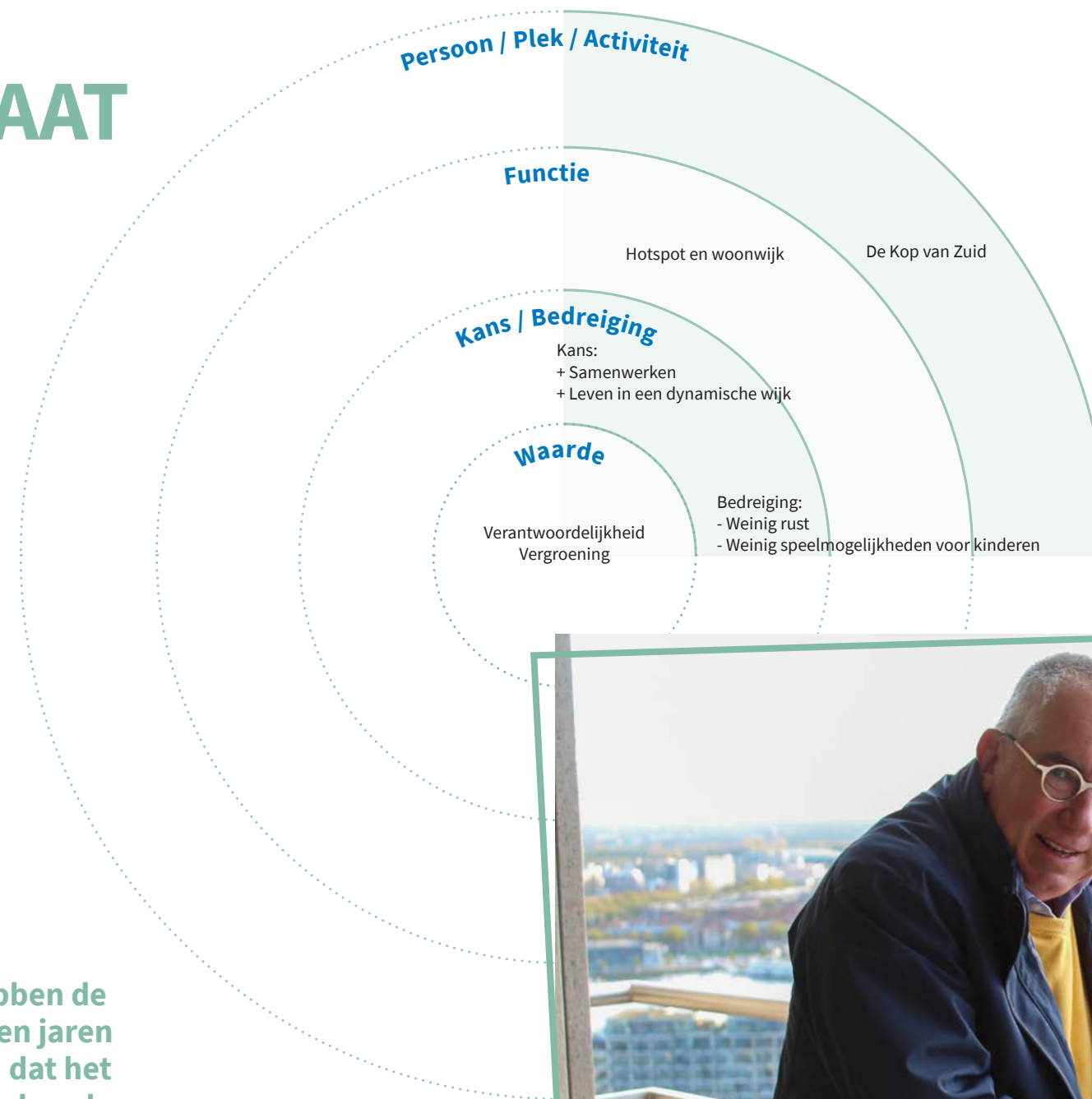
Rust in de wijk

In de negentiende eeuw was de Wilhelminakade de verzamelplaats voor migranten die voorgoed vertrokken naar een beter leven in de Verenigde Staten. Anno 2022 komen er cruiseschepen uit de hele wereld aan. Voor toeristen en Rotterdammers vind je op de Kop van Zuid allerlei kunst- en cultuurinstellingen, horecagelegenheden, winkels en hotels. “Dat maakt de pier een hotspot, maar het is ook een Rotterdamse woonwijk”, zegt Peter. “Mijn schoonvader van 88 jaar oud woont hier en die heeft zijn rust nodig. Net als mijn buurman die piloot is en de overbuurvrouw die in de zorg werkt. Er zijn hier maar weinig rustmomenten. Die balans is moeilijk te vinden.”

Afvalprikken

Een betere leefomgeving is ieders verantwoordelijkheid, vindt Peter. “De gemeente kan hier niet alles oplossen, we moeten het met elkaar doen.” Als voorbeeld van een goede samenwerking gaan de bewoners elke eerste maandag van de maand samen zwerfvuil prikken. “De enorme hoeveelheid teringzooi die hier ligt is een grote bron van ergernis. Overigens maakt het prikken niks uit, want de dag erna is het precies hetzelfde. Maar het is wel gezellig.”

“We hebben de afgelopen jaren gezorgd dat het zwembad en de gym werden opgeknapt. ... Het is best luxe waar wij wonen, dus wij zitten er achteraan dat er daadwerkelijk iets wordt gedaan in het gebouw. En dat het netjes blijft.”

“De komende jaren verrijkt de gemeente de stad met parken en groene pleinen. Als één van de zes groenprojecten komt hier een drijvend park op het water. Daar ben ik trots op.”

Peter

02

Meer aandacht voor buurtkinderen

“Er wordt veel gesloopt, gebouwd en gerenoveerd; dat is fantastisch om met je neus boven op te staan. Die dynamiek vind ik geweldig”, zegt Peter. Meer woningen zijn nodig, maar naast beton vindt hij meer zaken belangrijk voor de wijk. Zoals meer groenvoorzieningen. “De komende jaren verrijkt de gemeente de stad met parken en groene pleinen. Als één van de zes groenprojecten komt hier een drijvend park op het water. Daar ben ik trots op.” Ook zouden er meer speelmogelijkheden moeten komen voor de kinderen, vindt hij. “Er moet meer aandacht komen voor de kinderen in de wijk. Er is te weinig voor hen te doen.”

Marianne Ketting is mede-oprichter en voorzitter van Stichting Kaapse Kringen. “Ik ben hier geboren. Mijn familie kwam hier in 1880 vanuit Tholen. Zij hebben hier cafés en pensions gehad voor de Zeeuwen die hier waren om de haven te graven. Ik ben op mijn achttiende vertrokken, maar mijn ouders zijn hier gebleven. Als je toen wat meer wilde van je leven dan moest je hier niet blijven”, vervolgt Marianne.

Mijza en Marianne

“WIJ MOETEN NU DIE NIEUWE GEMEENSCHAP CREËREN”

Stichting Kaapse Kringen is opgericht in 2020 om bewoners met elkaar te verbinden. De stichting wil meer ‘sociaal en cultureel cement’ brengen op Katendrecht en gezamenlijke geschiedenis creëren. Dit doet zij door projecten te organiseren waar alle Katendrechtters elkaar kunnen ontmoeten. Een ander speerpunt is om de kennis en netwerken van de ‘nieuwe’ Katendrechtters in te zetten voor de wijk.

De geur van de Maas

Marianne Ketting is mede-oprichter en voorzitter van Stichting Kaapse Kringen. “Ik ben hier geboren. Mijn familie kwam hier in 1880 vanuit Tholen. Zij hebben hier cafés en pensions gehad voor de Zeeuwen die hier waren om de haven te graven. Ik ben op mijn achttiende vertrokken, maar mijn ouders zijn hier gebleven. Als je toen wat meer wilde van je leven dan moest je hier niet blijven”, vervolgt Marianne. “Ik ben gaan studeren maar heb wel altijd het gevoel gehad dat Katendrecht mijn laatste locatie op aarde zou zijn. En dat is gelukt.” Wat haar bij terugkomst enorm opviel was het gevoel van herkenning “de geur van de Maas, heerlijk, thuis”.

Verschillende eilandjes

Het vermaak en geroezemoes van de mensen op straat, de winkeltjes en de buurtcafés waar ‘Katendrechts’ werd geklaverjast, dat is inmiddels verdwenen. “Maar wat me het meest opviel was het enorme gat tussen de verschillende culturen, mensen met een migratieachtergrond, oude Katendrechtters (Kapenezen) en nieuwe Katendrechtters. Ik dacht, wat zonde, want zo’n wijk, het valt helemaal uit elkaar in eilandjes. Er is geen enkel verband meer. Een wijk zonder cohesie maakt geen plek waar je je thuis en veilig voelt.”

Activiteiten voor verbinding

“Er wonen hier multimiljonairs, tot mensen die naar de Voedselbank gaan en alles daartussen. Maar nieuwe bewoners noemen zich wel Katendrechtter. Zo’n soort verbintenis zie je in geen enkele wijk.” Stichting Kaapse Kringen organiseert verschillende activiteiten om buurtbewoners met elkaar te verbinden. De 4 mei herdenking, de Kaap app, de wekelijkse markt, het onderzoek naar de Joden van de Kaap en een project over Joodse kinderen op de scholen, Keti Koti en de Kaap 2030. Marianne: “De Kaap 2030 is een groep die nauw en zeer positief samenwerkt met de gemeente over de bestemming van de leegstaande en leeg komende (bedrijfs)panden. Gezamenlijk wordt onderzocht om die panden een sociale bestemming te geven, zodat we weer winkels krijgen op de Kaap.”

Een warme wijk

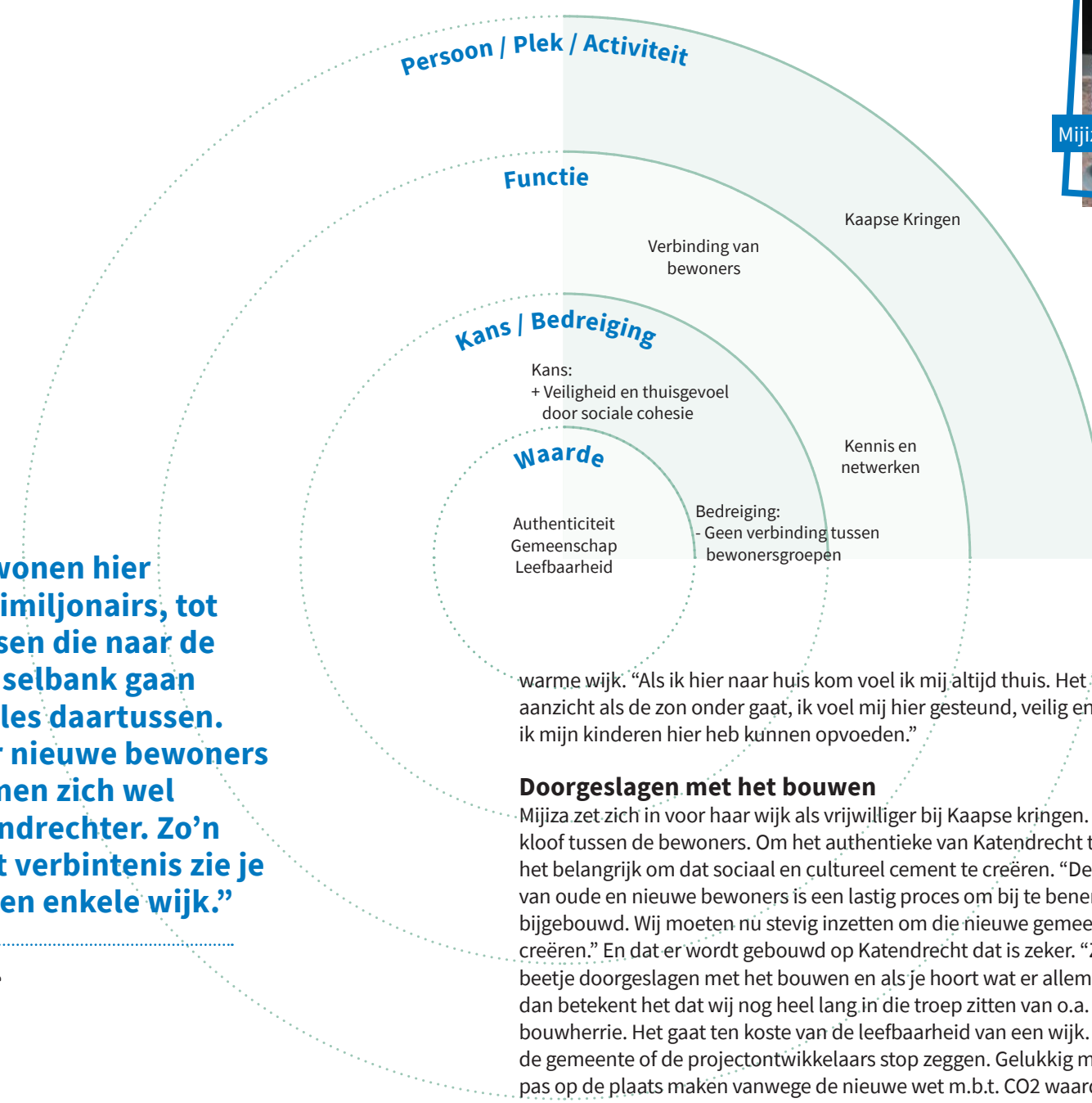
Mijiza Jonas is lid van het bestuur van Stichting Kaapse Kringen, werkzaam bij Zadkine en Katendrechtter. Ze is in 2007 op Katendrecht komen wonen met haar gezin. “Het mooiste stuk van Rotterdam.” Mijiza ervaart de wijk als een

“Er wonen hier multimiljonairs, tot mensen die naar de Voedselbank gaan en alles daartussen. Maar nieuwe bewoners noemen zich wel Katendrechtter. Zo’n soort verbintenis zie je in geen enkele wijk.”

Marianne

“De verbinding van oude en nieuwe bewoners is een lastig proces om bij te benen. Er is zoveel bijgebouwd. Wij moeten nu stevig inzetten om die nieuwe gemeenschap te creëren.”

Mijiza

warme wijk. “Als ik hier naar huis kom voel ik mij altijd thuis. Het is een prachtig aanzicht als de zon onder gaat, ik voel mij hier gesteund, veilig en dankbaar dat ik mijn kinderen hier heb kunnen opvoeden.”

Doorgeslagen met het bouwen

Mijiza zet zich in voor haar wijk als vrijwilliger bij Kaapse kringen. Ook zij ziet de kloof tussen de bewoners. Om het authentieke van Katendrecht te bewaren is het belangrijk om dat sociaal en cultureel cement te creëren. “De verbinding van oude en nieuwe bewoners is een lastig proces om bij te benen. Er is zoveel bijgebouwd. Wij moeten nu stevig inzetten om die nieuwe gemeenschap te creëren.” En dat er wordt gebouwd op Katendrecht dat is zeker. “Ze zijn een beetje doorgeslagen met het bouwen en als je hoort wat er allemaal nog komt dan betekent het dat wij nog heel lang in die troep zitten van o.a. bouwafval en bouwherrie. Het gaat ten koste van de leefbaarheid van een wijk. Ergens moeten de gemeente of de projectontwikkelaars stop zeggen. Gelukkig moeten ze nu pas op de plaats maken vanwege de nieuwe wet m.b.t. CO2 waarden die wel of niet wordt aangenomen.”

Maandelijks netwerkborrel

Stichting Kaapse Kringen organiseert elke maand een netwerkborrel. Vele buurtbewoners sluiten aan bij dit succesvolle event. In de toekomst wil de stichting meer soortgelijke activiteiten organiseren om de buurtbewoners bij elkaar te brengen.

BIJ CAFÉ GEZELLIG BIJ NORGE KOMEN BEWONERS EN TOERISTEN SAMEN

In september 2022 werd Uchee Igbonugo eigenaar van het voormalige Café Norge. Samen met zijn broer toverde hij de bruine kroeg om tot een gastvrij café in Scandinavische stijl. Bij het nieuwe Gezellig bij Norge komen buurtbewoners en toeristen samen.

Eigen plek voor Noorse zeelui

Zeventig jaar geleden werd Café Norge door de Noorse ambassade geschonken aan de Noorse zeelieden die op Katendrecht aan wal kwamen. De buurt stond bekend om haar vele cafés waar elke bevolkingsgroep wel een eigen stamkroeg had. Zo hadden de Italianen, Filipijnen en Chinezen een eigen café, maar voor de Noren, die bekend stonden om hun dronken vechtpartijtjes, was nog geen plek. De komst van Café Norge bracht meteen rust in de wijk. Sinds september 2022 is de kroeg in handen van Uchee Igbonugo die het omdoopte tot Gezellig bij Norge.

In Scandinavische sferen

Het café heeft een rijke historie. Niet alleen Kapenezen, maar ook toeristen komen er een drankje doen. “Je ziet hier oude bewoners van Katendrecht, maar ik heb ook een aantal gasten uit Noorwegen die hier geregeld komen”, vertelt Uchee. “Voor mensen die op het ss Rotterdam logeren is dit het eerste horecapunt dat ze zien.” Na de overname heeft Uchee samen met zijn broer veel aan het café verbouwd. “Het was eerst een bruin café, maar met frisse kleuren en andere materialen hebben we het Noorse gevoel teruggebracht. Het heeft nu een gezellige, Scandinavische sfeer.”

Verandering is goed

Uchee heeft op Katendrecht veel zien veranderen. “De wijk bestond vroeger voornamelijk uit een industrieterrein en havens. Nu worden er aan de lopende band nieuwe woningen gebouwd. Dat gebeurt nu eenmaal in wereldsteden.” Uchee heeft altijd vertrouwen gehad in zijn wijk. “Ik heb flink geïnvesteerd in mijn buurt waardoor ik zelf heb ervaren dat er mogelijkheden zijn om te groeien. Ik heb altijd gezien dat de wijk potentie heeft. Tien jaar geleden heb ik op Katendrecht een luxe woning gekocht en dat was een goede beslissing.”

Zorgen voor verbinding

Naast kroegbaas is Uchee medeoprichter van Platform Katendrecht: een stichting die zich inzet om de kansen voor oudere bewoners te vergroten waardoor zij in de wijk kunnen blijven wonen. “Door het platform heb ik veel nieuwe mensen leren kennen. Voor wie er belangstelling voor heeft vertel ik over de historie van Katendrecht.” Door nieuwe en oude bewoners te verbinden wordt Gezellig bij Norge bezocht door een leuke mix van mensen. “Elke eerste vrijdag van de maand organiseren we een burenborrel. Daar wordt ook flink genetwerkt. Dat is leuk, want hierdoor zie je dat verbinding echt kán.”

“Je ziet hier oude bewoners van Katendrecht, maar ik heb ook een aantal gasten uit Noorwegen die hier geregeld komen”, vertelt Uchee. “Voor mensen die op het ss Rotterdam logeren is dit het eerste horecapunt dat ze zien.”

Persoon / Plek / Activiteit

Functie

Gezellig bij Norge

Verbinding oude en nieuwe bewoners

Kans / Bedreiging

Kans:
+ Menging bewoners en toeristen
+ Opbouwen van netwerk

Waarde

Verbinding
Gastvrijheid
Potentie

Bedreiging:
- Ongewenst vertrek oude bewoners

“Ik ben opgegroeid in deze multiculturele wijk en had veel vrienden uit verschillende culturen. Dat is nog steeds zo en dat vind ik heel fijn. Ik wil graag dat de jongeren toekomst zien in hun wijk en ervaren dat je, ongeacht je afkomst, iets van jezelf kunt maken.”

Uchee

04

Bekend maakt bemind

“Op Katendrecht halen we de boodschappen bij dezelfde supermarkt en gaan onze kinderen naar dezelfde school. Dus kom je elkaar altijd tegen. Ik zeg altijd: bekend maakt bemind.” Uchee wil de bewoners en mensen graag laten weten dat – of je nou rijk of arm bent, zwart of wit – je echt wel met elkaar kunt omgaan. “Ik ben opgegroeid in deze multiculturele wijk en had veel vrienden uit verschillende culturen. Dat is nog steeds zo en dat vind ik heel fijn. Ik wil graag dat de jongeren toekomst zien in hun wijk en ervaren dat je, ongeacht je afkomst, iets van jezelf kunt maken.”

De geschiedenis van Chinezen in Nederland is tamelijk onbekend, vertelt David. “Dat merk ik als ik mijn verhalen vertel: mensen zijn vaak compleet gechoqueerd als ze horen wat de Chinezen in Nederland hebben meegemaakt. Het is ronduit een schokkende geschiedenis.” Onder de naam ‘Ga mee een Kapie maken’ geeft David sinds 2011 rondleidingen waarbij hij vertelt over de Chinezen en het vroegere Katendrecht.

David

“IN HET VERHALENHUIS VERTELT DAVID OVER ZIJN CHINESE ROOTS”

David Zee weet alles te vertellen over de eerste Chinese inwoners van Katendrecht. De boeiende verhalen vertelde hij eerder in de krant, in een documentaire van RTV Rijnmond en in het geschiedenisprogramma *Andere Tijden* van de NPO. Om zijn kennis en familiegeschiedenis te waarborgen werkt hij nu aan een boek.

Heftige geschiedenis

De geschiedenis van Chinezen in Nederland is tamelijk onbekend, vertelt David. “Dat merk ik als ik mijn verhalen vertel: mensen zijn vaak compleet gechoqueerd als ze horen wat de Chinezen in Nederland hebben meegemaakt. Het is ronduit een schokkende geschiedenis.” Onder de naam ‘Ga mee een Kapie maken’ geeft David sinds 2011 rondleidingen waarbij hij vertelt over de Chinezen en het vroegere Katendrecht. “Katendrecht was al voor de Tweede Wereldoorlog de eerste zwarte wijk van Nederland. Toen ik in de jaren zestig naar de basisschool ging zaten er Chinese, Surinaamse en Joegoslavische kinderen bij elkaar in de klas. Het was toen al een gemixte buurt.” Davids verhalen en rondleiding starten in Verhalenhuis Belvédère waar hij zijn familiegeschiedenis vaak deelt. “Op de grote muurfoto in Belvédère zie je mijn Chinese opa met mijn Nederlandse oma die op Katendrecht is geboren. Mijn vader staat in het midden.”

Avontuurlijk opgroeien

In 1911 kwam Davids Chinese grootvader tijdens een zeeliedenstaking voor de eerste keer in Nederland. Niet lang daarna begon de Chinese handel in tabak en opende in 1922 het eerste Chinese restaurant op Katendrecht. Davids grootvader kwam meerdere keren naar Nederland en in 1920 is hij er gebleven. Hij trouwde met een Kapeneese vrouw en kreeg met haar zes kinderen. Een van hen is de vader van David, die opgroeit op Katendrecht, en ook hij trouwt met een Nederlandse vrouw. “Ik ben in 1962 op Katendrecht geboren en ben er opgegroeid. Het was niet altijd makkelijk met een groot gezin in een driekamerwoning, zonder warm water.” Toch kijkt David terug naar een gelukkige jeugd. “Het was hier vroeger heel avontuurlijk, als kind kon je ontzettend ravotten. Al die loodsen en zeelui zorgden voor een bepaalde sfeer.”

Slechte reputatie

Katendrecht was lange tijd een havenkwartier met veel horeca, hotels, cafés, prostitutie en een heus Chinatown. “Als ik op de middelbare school vertelde dat ik uit Katendrecht kwam, kreeg ik meteen de vraag of mijn moeder een hoer was. Dat was de reputatie van Katendrecht. Veel van mijn vrienden mochten er niet eens komen van hun ouders. Nu betalen mensen er bijna een miljoen voor een huis.” De wijk is erg veranderd, vindt David.

“Het is een rustige en nette woonwijk geworden. Op zich prettig, maar de gewone Katendrecht kan hier geen huis meer krijgen.” ... Maar als echte Kapenees kan ik zelf niet meer op Katendrecht wonen. Dat maakt me triest.”

David

“Het was hier vroeger heel avontuurlijk, als kind kon je ontzettend ravotten. Al die loodsen en zeelui zorgden voor een bepaalde sfeer.”

“In de nieuwbouw wonen nu dertigers en veertigers die op het hoogtepunt van hun carrière zitten. Ze hebben een goed betaalde baan waardoor ze zich een dure woning kunnen permitteren. Maar deze nieuwe bewoners hebben geen hart voor Katendrecht waardoor de wijk haar identiteit verliest. Het wordt een buurt zonder enige samenhang omdat er te veel verschil in inkomen en opleiding is. Helaas wordt het ook niet echt gestimuleerd om daar iets aan te doen.”

Geen woning voor een Kapenees

Om de bewoners van Katendrecht met elkaar te verbinden is de campagne ‘Ken je de Kaap aan?’ gestart. Maar David krijgt een bittere smaak van de veranderingen die Katendrecht doormaakt. “Het is een rustige en nette woonwijk geworden. Op zich prettig, maar de gewone Katendrecht kan hier geen huis meer krijgen.” Davids familie en oude vrienden wonen nog wel op de Kaap, dus is hij er zeker drie keer per week te vinden. Maar als echte Kapenees kan ik zelf niet meer op Katendrecht wonen. Dat maakt me triest.”

Belvédère werkt in heel Rotterdam. “Maar de verhalen van deze wijk maken we hier natuurlijk ook zichtbaar. Voor bewoners zijn we een ontmoetingsplek,” vertelt Myriam, één van de eerste medewerkers van het Verhalenhuis én wijkbewoner.

Myriam en Laura

BIJ VERHALENHUIS BELVEDÈRE DELEN BEWONERS HUN VERHAAL

Verhalenhuis Belvédère is een ontmoetingsplek en maakt mensen en gemeenschappen zichtbaar via eten uit de zogenoemde Volkskeukens, via tentoonstellingen, via luistervoorstellingen en via tours. Door samen te eten en verhalen te delen begrijpen mensen elkaar beter, vertellen medewerkers Laura Schalkwijk en Myriam Eijgenraam.

Chinees biertje

Belvédère werkt in heel Rotterdam. “Maar de verhalen van deze wijk maken we hier natuurlijk ook zichtbaar. Voor bewoners zijn we een ontmoetingsplek,” vertelt Myriam, één van de eerste medewerkers van het Verhalenhuis én wijkbewoner. “Sommigen komen zelfs dagelijks even langs voor een kopje koffie of voor een Chinees biertje. Ze horen bij ons en als we ze even niet zien, bellen we of gaan we langs.”

Bijzondere historie

De ziel van Katendrecht zit al deels in het pand zelf, dat door de drie initiatiefnemers - Linda Malherbe, Joop Reijngoud en Els Desmet - werd gered van de sloop. Het huis stamt uit 1894, toen er al Belvédère op de gevel stond van het toenmalige café-restaurant. Daarna is het onder meer een bioscoop geweest, waar bewoners na de film gingen dansen. Tijdens de oorlog speelden zwarte muzikanten als Teddy Cotton en Kid Dynamite er door de Duitsers verboden jazzmuziek; Duitse soldaten mochten toch niet op Katendrecht komen, omdat ze er seksueel overdraagbare aandoeningen zouden oplopen bij de ‘meisjes’ van plezier. Het is nog een worstelstent geweest, een Griekse nachtclub en een wijkmuseum. Nu hangt binnen op de begane grond een grote foto uit 1935 van een Chinees-Katendrecht gezin, een van de eerste gemengde huwelijken. Ooit was Katendrecht het eerste, grote Chinatown van Europa, toen Chinese zeemannen als stakingsbrekers naar deze havenwijk werden gebracht. Zij bleven, begonnen pensions, gokhuizen en uiteindelijk ook restaurants.

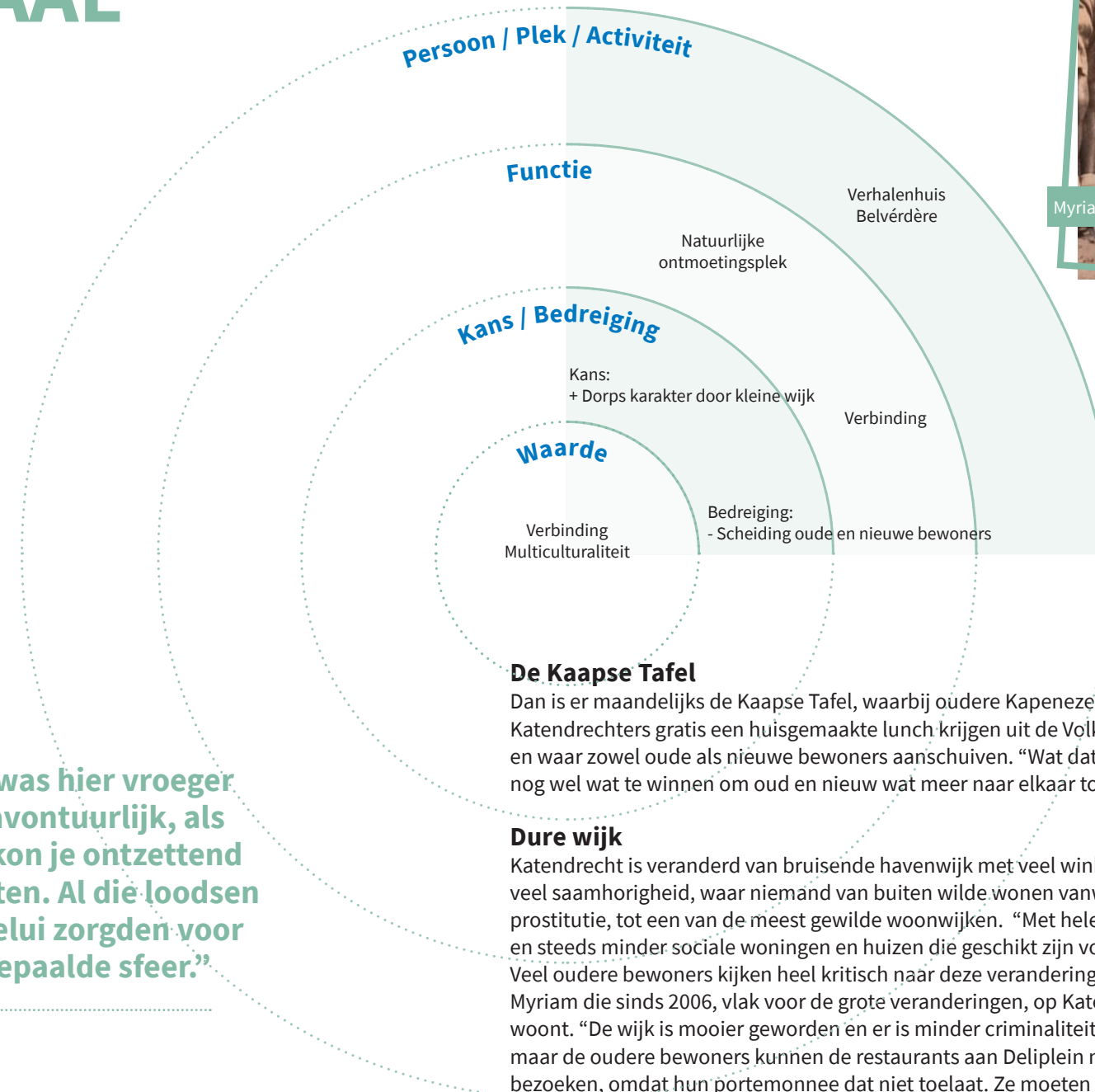
Verskillende culturen zichtbaar via de Volkskeuken

Dat Rotterdam nu 200 nationaliteiten telt, komt mede door de haven. De multiculturele samenleving was op Katendrecht al ver voor de oorlog niet vreemd, waar de ‘hele wereld’ aan- of afmonsterde. “Niet alleen Chinese zeemannen bleven hier. Er was een bar annex zeemanspension voor Estlanders, een café voor Noren, voor Grieken, voor Kaapverdianen, noem maar op,” vertelt Laura, die namens Belvédère mede de verhalen van (voormalige) bewoners en hun nazaten vastlegt en optekent. Al die verschillende culturen worden ook zichtbaar gemaakt via de Volkskeuken, een programma waarbij Rotterdammers met wortels over de hele wereld hun familiegerecht koken en hun persoonlijke verhaal delen. Myriam: “Dan zit je aan lange tafels en ontmoet je niet alleen de hoofdpersoon zelf, maar ook andere bezoekers.”

“Bij Belvédère combineren we vrijwel altijd verhalen met eten, want dat verbindt”, legt Laura uit.

“Het was hier vroeger heel avontuurlijk, als kind kon je ontzettend ravotten. Al die loodsen en zeelui zorgden voor een bepaalde sfeer.”

De Kaapse Tafel

Dan is er maandelijks de Kaapse Tafel, waarbij oudere Kapenezen en Katendrechtters gratis een huisgemaakte lunch krijgen uit de Volkskeuken en waar zowel oude als nieuwe bewoners aanschuiven. “Wat dat betreft is er nog wel wat te winnen om oud en nieuw wat meer naar elkaar toe te krijgen.”

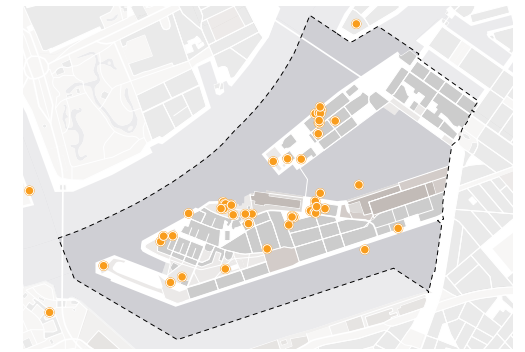
Dure wijk

Katendrecht is veranderd van bruisende havenwijk met veel winkels, veel saamhorigheid, waar niemand van buiten wilde wonen vanwege de prostitutie, tot een van de meest gewilde woonwijken. “Met hele dure huizen en steeds minder sociale woningen en huizen die geschikt zijn voor ouderen. Veel oudere bewoners kijken heel kritisch naar deze veranderingen,” weet Myriam die sinds 2006, vlak voor de grote veranderingen, op Katendrecht woont. “De wijk is mooier geworden en er is minder criminaliteit en overlast, maar de oudere bewoners kunnen de restaurants aan Deliplein niet altijd bezoeken, omdat hun portemonnee dat niet toelaat. Ze moeten vaak verlopen of met de bus naar de supermarkt en er zijn steeds minder sociale huurwoningen of plekken waar bewoners goed oud kunnen worden.”

De toekomst van Katendrecht

Het Verhalenhuis probeert via de Kaapse Tafel en alle andere programma's niet alleen een ontmoetingsplek te zijn, maar hoopt ook dat door het delen van persoonlijk verhalen mensen meer begrip krijgen voor elkaar. Laura: “En een beetje lol hebben met elkaar. En dat daardoor de stad en de wijk misschien iets leuker wordt. Dat is eigenlijk de basisgedachte van wat we hier doen.”

VERHALENWANDELING KATENDRECHT – WILHELMINAPIER

Hierboven zie je de plekken, activiteiten en mensen die genoemd zijn door bewoners in de zoektocht naar de wijkidentiteit(en). Op de routekaart hiernaast worden zes verhalen uitgelicht. Wandel er langs en leer de wijk nog beter kennen!

Het verhaal van de wijk is nooit af. Schrijf hieronder de namen van plekken, mensen of activiteiten die jij ook belangrijk vindt in de wijk.

- 07
- 08
- 09
- 10
- 11

01

Platform Katendrecht

“Jonge mensen die een binding hebben met de wijk moeten hier ook iets kunnen kopen. Dan blijft de wijk zoals die is.”

Tolhuislaan 111

02

Peter van Arkel

“Er wordt veel gesloopt, gebouwd en gerenoveerd; dat is fantastisch om met je neus boven op te staan.”

Kop van Zuid

03

Kaapse Kringen

“Er wonen hier multimiljonairs, tot mensen die naar de Voedselbank gaan en alles daartussen. En ze noemen zich allemaal Katendrechtters.”

Deliplein: Hier organiseert Kaapse Kringen de Kaapse markt

04

Gezellig bij Norge

“Elke eerste vrijdag van de maand organiseren we een burenborrel. Daar wordt ook flink genetwerkt. Hierdoor zie je dat verbinding echt kán.”

Tolhuislaan 119

05

David Zee

“In het pand aan de Delistraat 18 zat het eerst Chinese restaurant van Nederland. Chong Kok Low werd geopend in 1922.”

Delistraat 18

06

Verhalenhuis Belvédère

“Maar de verhalen van deze wijk maken we hier natuurlijk ook zichtbaar. Voor bewoners zijn we een ontmoetingsplek,”

Rechthuislaan 1

COLOFON

Katendrecht – Wilhelminapier

Wijkidentiteit(en)

In opdracht van

Gemeente Rotterdam

In samenwerking met

Wijkraad Katendrecht – Wilhelminapier

Uitvoering

Veldacademie
Waalhaven Oostzijde 1
3087 BM Rotterdam
info@veldacademie.nl | www.veldacademie.nl

Stichting Wijkcollectie
Willem Buytewechstraat 145
3024 XE Rotterdam
info@wijkcollectie.nl | www.wijkcollectie.nl

Uitgave

1^e uitgave, december 2022
©2022 Stichting Wijkcollectie | Veldacademie

Copyright

De gebruiker mag het werk kopiëren, verspreiden, tonen en op- en uitvoeren onder de volgende voorwaarden:

Naamsvermelding De gebruiker dient de naam van Stichting Wijkcollectie en Veldacademie te vermelden. **Niet-commercieel** De gebruiker mag het werk niet voor commerciële doeleinden gebruiken. **Geen afgeleide werken** De gebruiker mag het werk niet bewerken.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/>

Onderzoeksteam

Elisa Matse
Ruth Höppner

Nicole van Dijk

Wijkanalyse

Elisa Matse

Coördinatie

Elisa Matse

Leonie Roukens

Wijkreporter

Hilia Dos Santos
Marijke Gips

Eindredactie verhalen

Cathelijne Beijn
Mariette van der Elburg

Vormgeving en beeldredactie

Rosemiek van der Linden
Minke Themans

Lotl Design - Marlies Bouman

Fotografie

Haroune Boufangacha

Hilia Dos Santos
Marijke Gips

KATENDRECHT – WILHELMINAPIER

Wijkidentiteit(en)

De identiteit van de wijk is altijd in beweging. Juist daarom is het waardevol om hier van tijd tot tijd een afspiegeling van in kaart te brengen. Stichting Wijkcollectie en Veldacademie hebben de krachten gebundeld en de identiteit(en) van de wijk Katendrecht – Wilhelminapier in meerdere vormen in beeld gebracht. Het resultaat hiervan is deze rapportage.